

**НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ**

бульв. Дружби народів, 28, м. Київ, 01103, код ЄДРПОУ 40381452

РІШЕННЯ

15.12.2016

м. Київ

№ 156

Про схвалення висновку до проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розміщення грошових активів суб'єктами декларування" (реєстр. № 5413 від 17 листопада 2016 року)

Відповідно до частини першої статті 8 Закону України "Про запобігання корупції", Національне агентство з питань запобігання корупції

ВИРІШИЛО:

1. Схвалити висновок до проект Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розміщення грошових активів суб'єктами декларування" (реєстр. № 5413 від 17 листопада 2016 року), що додається.

2. Керівнику апарату забезпечити повідомлення Комітету Верховної Ради України з питань запобігання та протидії корупції про прийняте рішення у встановленому законодавством порядку.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступника Голови Національного агентства з питань запобігання корупції Радецького Р.С.

В. о. Голови

Р. Радецький

СХВАЛЕНО
Рішення Національного агентства
з питань запобігання корупції
16 грудня 2016 року № 156

ВИСНОВОК
до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких
законодавчих актів України щодо розміщення грошових
активів суб'єктами декларування»
(реєстр. № 5413 від 17 листопада 2016 року)

Проектом Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розміщення грошових активів суб'єктами декларування» (реєстр. № 5413 від 17 листопада 2016 року), внесеним на розгляд Верховної Ради України народним депутатом України Артеменком А.В. (далі – проект Закону), пропонується, зокрема, внести зміни до Закону України «Про запобігання корупції» та Закону України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» в частині встановлення обов'язку для суб'єктів декларування, які задекларували готівкові кошти та/або кошти розміщені на банківських рахунках у комерційних банках, розміщувати такі кошти на банківських рахунках державних банків України.

Разом з тим до проекту Закону Національне агентство з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство) вважає за доцільне висловити такі зауваження і пропозиції:

1. Проектом Закону пропонується доповнити Закон України «Про запобігання корупції» (далі – Закон) новою статтею 27¹ відповідно до якої суб'єкти декларування, визначені цим Законом, які подали декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, у якій вказали як об'єкт декларування на території України наявні грошові активи (готівкові кошти, кошти, розміщені на банківських рахунках у комерційних банках України), зобов'язані протягом 45 календарних днів з дня подачі *декларації розмістити вказані готівкові кошти на поточних рахунках в державних банках України та здійснити переказ коштів у безготівковій формі із зазначених ними банківських рахунків у комерційних банках України на поточні рахунки, відкриті у державних банках України.* З метою виконання вимог частини першої цієї статті суб'єкти декларування, визначені цим Законом, та державні банки України укладають відповідні договори банківського рахунку у порядку, передбаченому законодавством.

У зв'язку з цим слід зазначити, що відповідно до частини третьої статті 41 Конституції України право приватної власності є непорушним.

Статтею 316 Цивільного кодексу України (далі – Кодекс) встановлено, що правом власності є право особи на річ (майно), яке вона здійснює відповідно до закону за своєю волею, незалежно від волі інших осіб. Статтею 319 Кодексу передбачено, що власник володіє, користується, розпоряджається своїм майном на власний розсуд.

Також статтею 321 Кодексу встановлено, що право власності є непорушним. Ніхто не може бути протиправно позбавлений цього права чи обмежений у його здійсненні.

Таким чином, запропоновані у проекті Закону зміни не відповідають Конституції України та Цивільному кодексу України, в частині непорушності права приватної власності та можливості особою вільно, на власний розсуд користуватися своїм майном, незалежно від волі інших осіб.

Крім того, відповідно до пункту 2 пояснювальної записки до проекту Закону основні цілі і завдання внесення змін, передбачених проектом Закону, спрямовані, зокрема на активізацію процесу зміцнення державної банківської системи України.

Звертаємо увагу на те, що відповідно до частини другої статті 42 Конституції України держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. *Не допускаються* зловживання монополієм становичем на ринку, *неправомірне обмеження конкуренції* та недобросовісна конкуренція. Види і межі монополії визначаються законом.

Статтею 6 Господарського кодексу України визначено загальні принципи господарювання в Україні, серед яких, зокрема є: забезпечення економічної багатоманітності та рівний захист державою усіх суб'єктів господарювання та заборона незаконного втручання органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб у господарські відносини.

Отже у разі прийняття, запропонованих проектом Закону змін, фактично відбудеться державне втручання в діяльність банківської системи та встановлення монополії державних банків на розміщення грошових коштів суб'єктів декларування.

Також варто зазначити, що Закон України «Про запобігання корупції» визначає правові та організаційні засади функціонування системи запобігання корупції в Україні, зміст та порядок застосування превентивних антикорупційних механізмів, правила щодо усунення наслідків корупційних правопорушень.

Так, Законом встановлено низку положень, що за змістом є обмеженнями та заборонами певних видів поведінки посадових осіб, а за своїм призначенням це – засоби запобігання корупції. Крім того, Закон встановлює низку вимог та процедур, спрямованих на запобігання корупції. Усі ці інструменти становлять систему антикорупційних механізмів, спрямованих на недопущення вчиненню корупційних правопорушень.

Натомість пропоновані законопроектom зміни, які визначають порядок розміщення коштів на банківських рахунках, не мають будь-якого відношення до питань запобігання корупції, і є предметом правового регулювання законодавства у сфері безготівкових розрахунків, а саме Закону України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні».

2. Проектом Закону пропонується доповнити статтю 52 Закону України «Про запобігання корупції» новою частиною четвертою відповідно до якої у разі відкриття суб'єктом декларування або членом його сім'ї поточних рахунків в державних банках України у порядку виконання вимог частини першої статті 27¹ цього Закону відповідний суб'єкт декларування зобов'язаний у десятиденний строк письмово повідомити про це Національне агентство у встановленому ним порядку, із зазначенням номера рахунка і місцезнаходження відповідного державного банка.

Вважаємо, що запропонований проектом Закону підхід до встановлення обов'язку для суб'єктів декларування повідомлення Національного агентства про номер банківського рахунка такого суб'єкта декларування відкритого в установі державного банка, не узгоджується із нормами статті 1076 Кодексу та главі 10 Закону України «Про банки і банківську діяльність», якими врегульовано питання банківської таємниці.

Так, відповідно до статті 1076 Кодексу відомості про операції та рахунки можуть бути надані тільки самим клієнтам або їхнім представникам. Іншим особам, у тому числі органам державної влади, їхнім посадовим і службовим особам, такі відомості можуть бути надані виключно у випадках та в порядку, встановлених законом про банки і банківську діяльність.

Відповідно до пункту 8 частини першої статті 62 Закону України «Про банки і банківську діяльність» інформація щодо юридичних та фізичних осіб, яка містить банківську таємницю, розкривається банками, зокрема за рішенням суду Національному агентству з питань запобігання корупції стосовно наявності та стану рахунків, операцій за рахунками конкретної юридичної особи або фізичної особи, фізичної особи - суб'єкта підприємницької діяльності відповідно до Закону України «Про запобігання корупції».

Таким чином, законодавством чітко встановлений порядок доступу Національного агентства до банківської таємниці, в тому числі до інформації про рахунки суб'єкта декларування, не інакше як за рішенням суду.

У разі надання Національному агентству можливості володіти інформацією про номери рахунків та місцезнаходження установ державних банків без внесення відповідних змін до законів України, які регулюють питання доступу до інформації та захисту персональних даних, існує ризик можливості розголошення такої інформації про рахунки суб'єкта декларування третім особам.

Враховуючи вищевикладене, вважаємо, що проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розміщення грошових

активів суб'єктами декларування» (реєстр. № 5413 від 17 листопада 2016 року)
слід відхилити.

**В. о. Голови Національного
агентства з питань запобігання
корупції**

и **Р.С. Радецький**